

EGY

A szellemírói tevékenység mind közül egyik legnagyobb előnye kétségkívül az, hogy az embernek alkalma nyílik érdekes emberekkel való új ismeretségek kialakítására.

ANDREW CROFTS, A szellemírás művészete

Ahogy értesültem McAra halálának körülményeiről, azon-nal távoznom kellett volna. Mostanra mindez teljesen vilá-gossá vált. Ennyit kellett volna mondanom: „Rick, sajnálom, de az ilyesmi nem nekem való. Ráadásul egyáltalán nem hangzik jól ez az egész,”, majd kiinni az italomat és lelépni. Csakhogy ez a Rick fiú olyan jó elbeszélő volt – már sokszor felmerült bennem, hogy *neki* kellett volna írónak mennie, nekem pedig irodalmi ügynöknek –, hogy amint belekezdett a történetbe, fel sem merült, hogy ne figyeljek oda rá, és mire a végére ért, teljesen lebilincselte.

A történet, ahogy aznap ebéd közben Rick elbeszélte, így szólt:

McAra másfél héttel korábban, vasárnap este felszállt a massachusettsi Woods Hole-ból Martha’s Vineyardra tartó aznapi utolsó kompjáratra. Később utánaszámoltam, mindez csakis január tizenkettedikén történhetett. Már az is igen kérdéses volt, egyáltalán elindul-e az a komp. Olyan délután három óta viharos erejű szél tombolt, úgyhogy néhány jára-tot töröltek. Azonban kilenc óra felé a szél épphogy csak, de enyhülni látszott, és háromnegyed tízkor a kikötőmester úgy döntött, biztonsági szempontból nincs akadálya a vízre szál-

lásnak. A hajó zsúfolásig megtelt – McAra szerencsésnek mondhatta magát, hogy egyáltalán talált helyet a kocsijának. Lent, a parkolószínten hagyta az autót, aztán felment a fedélzetre levegőzni.

Senki nem látta többé élve.

A szigetre az átkelés általában háromnegyed órát vesz igénybe, ám ezen a bizonyos estén az időjárás viszontagságainak köszönhetően minden jelentősen lelassult: egy hatvan méter hosszú tengeri jármű kikötése közel száz kilométeres szélben, magyarázta Rick, igazán nem leányálom. Már majdnem tizenegy volt, mire a komp kikötött Vineyard Havenben, és a kocsik motorját beindították – egy kivételével: az pedig egy vadonatúj, sárgásbarna színű Ford Escape terepjáró volt. Az ellátótiszt hangosbeszélőn szólt az utasokhoz, felkérte a jármű tulajdonosát, térjen vissza gépkocsijához, mivel elállja a mögötte várakozók útját. Minthogy ekkor sem került elő, a legénység néhány tagja megpróbálta kinyitni a kocsijait, mire kiderült, mind nyitva van. Erre a nagy böhöm Fordot letolták a rakpartra. Nagy gonddal kutatták át a hajót: az összes lépcsőt, a bárt, a vécéket, még a mentőcsónakokat is – semmi. Felhívták a Woods Hole-i kikötőt, hogy meggyőződjenek róla, nem volt-e valaki, aki a hajó indulása előtt leszállt, esetleg véletlenül lemaradt – ismét csak semmi. Ekkor végre a Massachusettsi Gőzhajózási Hatóság tisztviselője felvette a kapcsolatot a falmouth-i parti őrséggel, és jelentette, hogy egy utas valószínűleg a vízbe esett.

Miután a rendőrség utána nézett a Ford rendszámának, kiderült, hogy egy bizonyos New York-i illetőségű Martin S. Rhinehart nevére jegyezték be, noha Mr. Rhinehart, akit végül sikerült felkutatniuk, a kaliforniai farmján tartózkodott. Ekkorra a keleti parton éjfél, a nyugatin este kilenc felé járt az idő.

– Már mint *arról a bizonyos* Marty Rhinehartról van szó? – kérdeztem.

– Na ja.

A telefonbeszélgetés során Rhinehart biztosította a rendőroket, hogy a Ford az övé. A Martha's Vineyard-i ház garázsában tartja saját használatra, illetve olykor vendégei rendelkezésére bocsátja – jobbára a nyári hónapokban. Emellett azt is igazolta, hogy bár a tél derekán járunk, jelenleg is tartózkodik ott egy társaság. Megígérte, megkéri az asszisztensét, telefonáljon oda a házba, és derítse ki, nem vette-e kölcsön valaki az autót. Fél óra múlva az asszisztens visszaszólt, és közölte, hogy tényleg eltűnt valaki, méghozzá egy McAra nevű személy.

Nem volt mit tenni, meg kellett várni, míg felkel a nap. Nem mintha számított volna. Mindenki tudta, ha egy utas a tengerbe esett, csak a holttestét kereshették. Rick éppenséggel egyike azoknak az idegesítően sportos negyvenes amerikaiaknak, akik tizenkilencnek néznek ki, és kerékpározással, kenuzással szörnyű dolgokat képesek végezni a testükön. Jól ismeri a tenger azon szakaszát: egyszer azzal töltött két teljes napot, hogy egy kajakban végigevezte a sziget körüli teljes, majdnem száz kilométeres távot. A Woods Hole-i komp a Vineyard-szoros és a Nantucket-szoros találkozásánál közlekedik, márpedig azok veszélyes vizek. Dagálykor látni, amint az áramlat ereje beszippantja a hatalmas csatornabójákat, melyek aztán az oldalukra fordulva ringanak a vízen. Rick a fejét rázta. Januárban, viharos szélben, *hóban*? Senki sem bírná öt percnél tovább.

A holttestet másnap hajnalban a sziget egyik lakója, egy nő találta meg jó hat kilométerre a kikötőtől, a Lambert-öbölben. A férfi tárcájában talált jogosítvány adatai alátámasztották, hogy a neve Michael James McAra, ötvenéves, és a dél-londoni Balhamből származik. Emlékszem, ahogy hirtelen együttérzés fogott el ama sivár, korántsem egzotikus külváros nevének hallatán: szegény ördög, jó messzire vetődött az otthonától. Az útlevele édesanyját nevezte meg

legközelebbi hozzátartozójának. A rendőrök Vineyard Haven halottasházába szállították, majd a Rhinehart-birtokra hajtottak, hogy közöljék a hírt az ott tartózkodókkal, valamint a holttest azonosítására magukkal vigyék az egyik vendéget.

Rick szerint nem akármilyen jelenet lehetett, amikor az önként vállalkozó vendég a helyszínre érkezett, hogy személyre vegye a holttestet: „Fogadok, a hullaház alkalmazottai a mai napig emlegetik.” Megjelent egy szirénázó rendőrautó Edgartownból, aztán egy másik négy fegyveres őrrrel, akiknek az épület biztosítása volt a feladatuk, valamint egy bombabiztos harmadik, benne a mindenki számára azonnal felismerhető férfival, akit egészen másfél évvel azelőttig Nagy-Britannia és Észak-Írország miniszterelnökeként ismert a világ.

Rick javaslatára együtt ebédeltünk. Még csak nem is tudtam, hogy a városban van, amíg előző este fel nem hívott. Ragaszkodott hozzá, hogy a klubjában találkozzunk. Már-mint nem az ő klubja – ő igazából egy jellegében hasonló manhattani mauzóleum tagja, azonban a tagoknak kölcsönösségi alapon jogukban áll a londoni klubban is étkezni –, ettől függetlenül teljesen odavolt azért a helyért. Ebédidőben kizárólag férfiak léphettek az épületbe. Mindannyian sötét-kék öltönyt viseltek, és hatvan felett jártak: egyetemi tanulmányaim óta nem éreztem magamat ennyire fiatalnak. Odakint a téli égbolt szürkés sárkóként borult London városára. Bent három hatalmas csillár sárgás fénye ragyogott a sötét színű, fényesre suvickolt asztalokon, a galvanizált ezüst evőeszközökön és a rubinvörös claret-val teli boroskancsókon. Amint arra a kettőnk közé letett aprócska kártya is felhívta a figyelmet, aznap este került sor a klub rendes évi backgammon bajnokságára. Olyan volt ez, mint az őrségváltás vagy a Parlament – ahogy egy külföldi Angliát elképzeli.

– Megdöbrent, hogy a lapok egy szóval sem írták – mondtam.

– Dehogynem írták! Szó sincs itt semmiféle titkolózásról. Több újság is közölt róla nekrológot.

Most, hogy belegendoltam, homályosan mintha *tényleg* derengett volna valami. Csakhogy az elmúlt egy hónapban jó ideig napi tizenöt órát dolgoztam, hogy végezzek az új könyvemmel, egy futballista önéletrajzával, és a dolgozószobám ajtaján túl elterülő világ mintegy ködbe veszett.

– Mégis mi a francot keresett ott egy volt miniszterelnök? Hogyhogy ő azonosította a Martha's Vineyard-i kompról vízbe esett balhami fickó holttestét?

– Michael McAra – közölte erre Rick egy olyan ember hanghordozásával, aki azért utazott közel ötezer kilométert, hogy ezt a poént ellőhesse – *segédkezett neki az emlékiratai megírásában.*

Nos igen, ez az a pont, ahol abban a párhuzamos életben udvariasan hangot adok az idős Mrs. McAra iránti együttérzésemnek (milyen rettenetes, milyen megdöbrentő lehet idősen elveszíteni egy gyermeket), összehajtogatom nehéz vászonszalvétámat, kiiszom az italomat, elköszönök, majd kilépek a jeges londoni utcára, ahol ott kígyózik előttem középszerű, ám biztonságos karrierem. Ehelyett exkuzáltam magam, a klub mellékhelyiségébe vonultam, és míg elgondolkozva vizeltem, a *Punch* magazin egy korántsem mulatságos karikatúrájának tanulmányozásával foglaltam el magam.

– Ugye tisztában vagy vele, hogy gőzöm sincs a politikáról? – kérdeztem, amikor visszatértem az asztalunkhoz.

– Rá szavaztál, vagy nem?

– Adam Langre? Hát persze. Mindenki rá szavazott. Nem mint politikusra... az emberek egyszerűen meg voltak érte veszve.

– Hát éppen ez az. Kit érdekel a politika? Na mindegy, neki profi szellemíróra van szüksége, barátom, nem pedig egy újabb átkozott szakbarbár politikusra.

Körülkémlent. A klubban rendkívül szigorúan vették, ha valaki üzleti természetű társalgást folytatott, ami nem kis problémát jelentett Ricknek, hiszen ő soha semmilyen más társalgást nem folytatott.

– Marty Rhinehart tízmillió dollárt fizetett az emlékiratokért, ám két feltételt szabott. Először, hogy a könyv két éven belül a boltokban lesz. Másodszor, hogy Lang nem bánik kesztyűs kézzel a terrorizmus elleni háborúval, de úgy halom, a közelében sincs e két feltétel teljesítésének. Karácsonyra már olyan rosszul álltak a dolgok, hogy Rhinehart a rendelkezésére bocsátotta a vineyardi nyaralót, csak hogy ő és McAra zavartalanul dolgozhassanak. Feltételezem, a rá nehezedő nyomás kikezdte McAra lelki egyensúlyát. A kirendelt orvosszakértő a vérében a gépkocsivezetőknél megengedett négyszer több alkoholt talált.

– Tehát baleset volt?

– Baleset? Öngyilkosság? – Rick legyintett. – Ugyan, ki fog ennek valaha is a végére járni? Mit számít? A könyv okozta a veszét.

– Mindenesetre biztató – feleltem.

Miközben Rick egyre csak mondta a magáét, én a tényéromra meredtem, és elképzeltem, ahogy a volt miniszterelnök bizalmi emberének hideg, fehér arcát bámulja a halottasházban. Mondhatni ott feküdt előtte a szelleme – kiterítve. Milyen érzés volt? Mindig ezt az egy kérdést szegezem az ügyfeleimnek. Legalább százszor meg kell kérdeznem az interjú során: Milyen érzés volt? *Milyen érzés volt?* És legtöbbször képtelenek válaszolni. Ezért is alkalmaznak engem, hogy szállítsam számukra az emlékeket: egy-egy sikeres együttműködés eredményeképpen jobban azonosulok velük, mint ők saját magukkal. Őszintén szólva meglehetősen élvezetem telik e folyamatban: a szabadságérzet öröme, hogy valaki más lehetek. Riasztónak tűnik? Akkor hadd tegyem hozzá, hogy ehhez elengedhetetlen a mesterségbeli tudás. Kinyerem az

emberekből az életük történetét, majd formába öntöm, mely forma korábban gyakran láthatatlan volt számukra. Így néha olyan életet kapnak tőlem, melyről korábban elképzelni sem tudták, hogy az övék. Hát ha ez nem művészet, akkor mi?

Ekkor megkérdeztem:

– Illett volna hallanom McAráról?

– Igen, úgyhogy ne tegyél úgy, mintha nem! Lang miniszterelnöksége idején egyfajta tanácsadó volt. Beszédírás, politikai kutatás és stratégia. Lang lemondását követően McAra vele maradt, az irodáját vezette.

Elfintorodtam.

– Nem tudom, Rick – mondtam.

Míg ebédeltünk, fél szemmel a szomszéd asztalnál helyet foglaló idős tévés színészt figyeltem. Gyerekkoromban egy sorozatban egy kamasz lányait egyedül nevelő édesapa megformálásával tett szert némi hírnévre. Most, ahogy feltápaszkodott és lassan a kijárat felé botorkált, határozottan úgy festett, mintha ahhoz sminkelték volna, hogy a saját holttestét játssza el. Na, efféle emberek emlékiratainak a megírásában működtem én közre: akik visszacsúsztak pár fokot a celebritások ranglétráján, vagy akiknek még hátravolt pár létrafok felfelé, illetve akiknek majdnem sikerült megkapaszkodniuk a csúcson, és elkeseredetten próbálták aprópénzre váltani, amijük még volt. Hirtelen maga alá gyűrt az egész ötlet nevetségessége: még hogy közreműködjek egy miniszterelnök emlékiratainak megírásában!

– Nem tudom... – kezdtem ismét, azonban Rick belém fojtotta a szót.

– A Rhinehartnál áll a bál. Holnap délelőtt te is végiglejhetsz a kifutón... ugyanis szépségversenyt rendeznek a londoni irodájukban. A cég képviselőjében magát Maddoxot várják New Yorkból. Lang is küldi az ügyvédjét, aki az eredeti megállapodást tető alá hozta... Washingtonban ő a legmenőbb megoldó ember, egy eszes, ravasz, Sidney Kroll nevű

figura. Vannak más ügyfeleim is, akiket ráállíthatnék a témára, úgyhogy ki vele, ha nem fűlik hozzá a fogad! Ám amit eddig hallottam, abból arra kell következtetnem, hogy ezt a melót egyszerűen neked találták ki.

– Nekem? Te viccelsz!

– Dehogy! Esküszöm. Kénytelenek valami merész húzás-hoz folyamodni... nincs mese, kockáztatniuk kell. Számodra meg remek lehetőség. És a pénz se kutya. A srácoknak se jön majd rosszul...

– Nincsenek is gyerekeim!

– Nem is a tiedről beszélek – felelte kacsintva Rick. – Hanem a sajátjaimról.

A klub lépcsőjén váltunk el egymástól. Ricket egy beindított autó várta. Nem ajánlotta fel, hogy elvisz egy darabon, úgyhogy gyanakodtam, máris egy újabb ügyféléhez tart, akinek szóról szóra ugyanazt a dumát adja majd elő, mint nekem. Hogy hívják a szellemekből álló csoportot egy szóval? Falka? Raj? Nyáj? Mindegy, Ricknek tele volt velünk a notesza. Elég egy pillantást vetni a bestseller listákra, az embereknek elállna a szavuk, ha megtudnák, e könyvekből mennyi a szellemírók munkája: regények és tényirodalom egyaránt. Fantomszerű lények vagyunk, egész siserehad, a kiadók nekünk köszönhetik, hogy mindig megy a bolt. Pont olyanok vagyunk, mint a Disney World láthatatlan dolgozóinak serege. Mi sertepertélünk a celebritás intézményének földalatti alagútrendszerében, itt-ott felbukkanunk, ennek vagy annak a karakternek a jelmezét magunkra öltve. Igen, mi tartjuk fenn ama Varázslatos Királyság hibátlan illúzióját.

– Viszlát holnap! – mondta, és színpadiasan eltűnt a kipufogógázok kigőzölgésében: Mefisztó ez esetben a maga tizenöt százalékos részesedéséért tepert.

Egy percig csak álltam ott, nem tudtam, mitévő legyek, és ha London egy másik részén lettem volna, még az is lehet,

hogy máshogy alakulnak a dolgok. Csakhogy ott voltam abban a keskeny zónában, ahol a Soho leér a Covent Gardenig: az üres színházépületek, sötét, keskeny utcák, vöröses fények, étkezdék és könyvesboltok utcai szeméttel alaposan meghintett sávja ez – annyi ott a könyvesbolt, hogy az ember már a pusztá látványuktól rosszul lehet. Van ott minden a Cecil Court aprócska üzleteitől, ahol az eladók mindig alaposan megvágják az embert, egészen a Charing Cross Road leértékelt portékát kínáló behemójtjaiig. Az utóbbiak közt van egy hely, ahová gyakran betérek, csak hogy lássam, hogyan bánnak a műveimmel. Aznap délután is ezzel foglaltam el magam. Miután beléptem, egyetlen apró lépést kellett csupán megtennem az „Életrajzok és memoárok” szekció kopott, pirosas szőnyegének túlsó oldalára, és a „Hírességek”-től máris a „Politikusok”-ig jutottam.

Meglepett, mennyi mindent tartanak a volt miniszterelnökről – egy egész polcnyi könyvet az első, öt tömjénező életrajztól (Adam Lang: *Korunk államférfija*) a viszonylag friss, bárdoskodó *Kérdezzék csak Évát, már ő sem hitt Ádámnak – Adam Lang összegyűjtött hazugsága*ig. Mindkettőt ugyanaz a szerző jegyezte. Levettem a polcra a legvaskosabb életrajzot, és mindjárt a fényképeknél nyitottam ki: Lang mint totyogó-típegő kisgyermek, amint egy hagyományos kőfal mellett áll kezében cuclisüveggel és épp egy kisbárányt itat tejjel; Lang mint Lady Macbeth egy iskolai színdarabban; Lang csirkejelmezben a cambridge-i Footlights színjátszókör kabaréjában; Lang mint egy kereskedelmi bank határozottan betépett külsejű alkalmazottja a hetvenes években; Lang felesége és aprócska gyerekei társaságában egy új ház küszöbén; aztán a rozettás Lang, amint parlamenti képviselővé választása napján egy nyitott tetejű emeletes autóbusz felső szintjéről integet; Lang a munkatársaival; Lang a világ vezető politikusaival; a popzene nagyságaival; a Közeli-Keleten harcoló katonákkal. A mellettem lévő polcon kutakodó ko-

pasz, kopott bőrkabátos vásárló rámeredt a kezemben tartott könyv borítójára. Egyik kezével befogta az orrát, a másikkal vécélehúzást mímelő mozdulatot tett.

Otthagytam, és átmentem a polc túlsó oldalára. Az indexben kikerestem a *McAra, Michael* nevet. Mindössze öt-hat súlytalan hivatkozást találtam, azaz semmi okát annak, hogy a saját pártja vagy a kormány tagjain kívül bárki másnak miért kellett volna hallania felőle, úgyhogy a francba veled, Rick, gondoltam. Gyorsan visszalapoztam a kabinetülések asztalánál ülő, mosolygó miniszterelnök fényképéig. Mögötte két sorban ott álltak Downing Street-i munkatársai. A képaláírás szerint McAra egy természetes fickó volt a hátsó sorban. Mint aki ott is van, meg nincs is – sápadt, mosolytalan, sötét hajú paca. Alaposan megnéztem magamnak. Pontosan aféle, a politikához természeténél fogva vonzó, antipatikus, töketlen barom benyomását keltette, akinek köszönhetően a magamfajta emberek csak a sportrovatot olvassák el. Bármely országnak, bármely rendszernek megvan a maga McArája, bármely politikai gépezetet irányító vezető mögött ott áll egy: olajfoltos köpenybe bújt szerelő a hatalom kazánházában. Hogy voltak képesek erre az emberre bízni, hogy összeféreljen egy tízmillió dolláros életrajzot? Ezt már csak szakmai szempontból is sérelmeztem. Összevásároltam egy kisebb kupac szakirodalmat, és a könyvesboltból kifelé menet kezdtem meggyőzni magam, hogy Ricknek igaza lehet: talán tényleg én vagyok a megfelelő ember erre a feladatra.

Amint kiértem az utcára, azonnal nyilvánvalóvá vált számomra, hogy valahol ismét bomba robbant. A Tottenham Court Road metróállomásnál az emberek úgy tódultak a felszínre a négy kijáraton át, ahogy vihar után az esővíz özönlik kifelé az eldugult csatornából. A hangosbeszélő valami incidensről beszélt az Oxford Circusnál. Az egész olyan volt, mint egy kissé ingerült romantikus komédia: amikor a *Késői találkozás* és a terrorizmus elleni háború összefutnak egy for-

galmas útkereszteződésben. Mentem tovább, fogalmam sem volt, hogy jutok haza – a taxik már csak olyanok, mint a hamis barátok, mihelyt baj van, menten köddé válnak. Az egyik elektromos cikket forgalmazó hatalmas üzlet kirakatában a tömeg a tucatnyi televíziókészüléken szinkronban sugárzott híradást leste: az Oxford Circusról készült légifelvételket, a metróállomásról kifelé áramló fekete füstöt, a bentről kicsapó narancssárga lángokat. A képernyő alján végigfutó szalaghír szerint gyaníthatóan öngyilkos merénylő robbantott, sokan meghaltak, megsebesültek, valamint kiúrták az esettel kapcsolatban hívható telefonszámot is. A háztetők felett egy helikopter orrával enyhén előredőlt, és egyre csak körözött. Éreztem a füstöt – a dízel és az égő műanyag fanyar, keserű, szemet vörösítő elegyét.

Két teljes órába telt, amíg könyvekkel teli szatyromat vonszolva hazakutyagoltam – végig a Marylebone Roadon, majd nyugatnak, a Paddington állomás felé. Szokás szerint az egész metróhálózatot lezárták – a főbb vasútállomásokat úgyszintén –, és további bombák után kutattak. A széles utcán mindkét irányban állt a forgalom, és a korábbiakból kiindulva tudtam, hogy ez egész estig így marad. (Ha ezt Hitler tudta volna, gondoltam, hogy semmi szükség egy egész légierőt bevetni London megbénítására, elég egy flakon hipóval és zacskó gyomirtóval felfegyverkezett, felpörgetett tinédzser.) Olykor egy-egy rendőr- vagy mentőautó felhajtott a járdára, ott száguldott tovább, aztán megpróbált egy mellékutcán valamelyest előbbre jutni.

Vánszorogtam tovább a lemenő nap irányába.

Hat óra lehetett, mire hazaértem. Egy magas, stukkókkal díszített ház felső két emelete volt az enyém abban a negyedben, amelyet lakói Notting Hillnek hívnak, a csökönyös posta szerint viszont teljesen egyértelmű, hogy a körzet helyes elnevezése North Kensington. Használt fecskendők csillogtak az útszéli csatornában; a szemben lévő *halal* henteseknél

helyben végezték a mézárást. Zordon egy környék. Viszont a dolgozósobámként használt tetőtérből olyan kilátás nyílt Nyugat-Londonra, hogy az egy felhőkarcolónak sem vált volna szégyenére: háztetők, rendezőpályaúdvárosok, autópálya, égbolt – a nagyvárosi préri feletti hatalmas égbolt, amelyen imitt-amott folyamatosan látni lehet a Heathrow felé tartó, lassan már leszállni készülő repülőgépek fényeit. Ennek a kilátásnak köszönhető, hogy megvettem a lakást, nem az ingatlanos dumájának a küszöbön álló városrendezési, rehabilitációs tervekről – ami nem is baj, hiszen a burzsujok ugyanúgy nem költöztek vissza ide, mint ahogy Bagdad belső kerületeit sem igazán özönlötték el mostanában.

Kate már a lakásomban volt, és a tévében a híreket nézte. Kate: el is felejtettem, hogy aznap este átjön. Ő volt a... Mindig is képtelen voltam eldönteni, milyen minőségben utaljak rá. Azt mondani, hogy a barátnóm, abszurd lett volna: harminc felett az embernek már nem szokott *barátnője* lenni. Élettársnak sem nevezhettem, nem éltünk egy fedél alatt. A kedvesem? Hogy tudná az ember ezt úgy kimondani, hogy ne röhögje el magát? A szeretőm? Ugyan már! A menyasszonyom? De még mennyire, hogy nem! Mondjuk feltűnhetett volna: van abban valami baljóslatú, hogy az emberi nyelv negyvenezer éves történelme nem bizonyult elég hosszúnak, hogy előálljon egy olyan szóval, amely találóan írja le a kapcsolatunkat. (A „Kate” különben nem az igazi neve, de nem látom be, miért kéne ebbe az egészbe belekevernem. Na mindegy, jobban illik hozzá, mint a valódi neve: pont úgy néz ki, mint egy Kate, értik, hogy értem – eszes, cserfes, csajos, mégis mindig megvolt benne a hajlandóság, hogy a fiúkhoz csapódjon. Tévés, de ezt most tényleg ne hánytorgassuk!)

– Kösz, hogy aggódva kerestél – mondtam. – Különben meghaltam, de ne is izgasd magad! – Nyomtam egy puszit a feje búbjára, a könyveket a kanapéra hajítottam, és már

mentem is a konyhába, hogy töltsék magamnak egy pohár whiskyt. – Leállt az egész metró. Kénytelen voltam gyalog jönni egész a Covent Gardentől.

– Szegénykém! – Hallottam, hogy ezt mondja. – Látom, vettél ezt-azt.

Felöntöttem a poharamat csapvízzel, félig kiittam, aztán ismét teletöltöttem – ezúttal whiskyvel. Ekkor jutott eszembe, hogy úgy volt, foglalok egy asztalt valami étteremben. Amikor visszamentem a nappaliba, Kate épp egyesével húzkodta elő a könyveimet a nylonzacskóból.

– Hát ez meg mi? – kérdezte, és közben rám szegezte a tekintetét. – Tudtommal nem érdekel a *politika*.

És már ki is találta, mivel okos volt – okosabb, mint én. Tudta, miből élek; tudta, hogy egy ügynökkel találkozom; és képben volt McArával kapcsolatban is.

– Csak azt ne mondd, valaki azt találta ki, hogy *te* írd meg a könyvét! – Elnevette magát. – Ezt nem mondd komolyan!

Próbálta elviccelni – most amerikai akcentussal beszélt, mint az a teniszező pár évvel ezelőtt –, de azért jól láttam a keserűségét és csalódottságát. Gyűlölte Langet; személyes áruháznak tekintette, amit tett. Kate azelőtt a párt tagja volt. Már ki is ment a fejemből... jellemző!

– Valószínűleg nem lesz belőle semmi – mondtam, és tovább kortyoltam a whiskymet.

Nézte a híreket, csakhogy most már szorosán kerestbe font karral – ami részéről mindig is figyelmeztetésül szolgált. A szalaghír szerint a halálos áldozatok száma hét volt, és valószínűleg tovább emelkedik.

– De ha felkérnek, megcsinálod? – kérdezte, anélkül, hogy rám nézett volna.

Megúsztam, hogy erre válaszolni kelljen, mivel a hírolvasó ekkor bejelentette, hogy azonnal kapcsolják New Yorkot, mert a volt miniszterelnök éppen ott tartózkodott, és valóban

megjelent Adam Lang egy „Waldorf-Astoria” feliratú pódiumon. Úgy tűnt, a korábbiakban egy hivatalos ebéden részt vevő társasághoz intézett beszédet.

– Minden bizonnyal mindannyian értesültek már a tragikus londoni eseményekről – kezdte –, ahol a fanatizmus és intolerancia erői ismét...

Semmi értelme, hogy a további szavait nyomtatásban lássuk viszont. Majdnem parodisztikus, amit egy politikus mondhat egy terrortámadás után. Mégis, ahogy az ember elnézte, azt gondolta volna, hogy a saját felesége és gyermekei hevernek kiontott belekkel a robbantás helyszínén. Épp ebben állt a zsenialitása: előadásmódja pusztá erejénél fogva frissességet adott a politikai kliséknek, felemelővé varázsolta őket. Egy rövid időre még Kate is elhallgatott. Aztán amikor Lang befejezte, és a nagyrészt nőkből, főként idősebb nőkből álló közönség felállt, hogy megtapsolja, mindössze ennyit motyogott:

– Egyáltalán mit keres New Yorkban?

– Valami előadáskörúton van, nem?

– Miért nem tud itt előadásokat tartani?

– Felteszem azért, mert senki sem fizetne százezer dollárt egyetlen alkalomért.

Ekkor Kate a távirányítón megnyomta a némító gombot.

– Volt idő – kezdte szép lassan egy rendkívül hosszúnak tűnő hallgatás után –, amikor a hazájukat háborúba sodró hercegektől elvárták, hogy maguk is a csatában tegyék kockára az életüket... tudod, hogy van, vezetői példamutatás, ilyesmi. Most bombabiztos járműveken furikáznak fegyveres testőrök kíséretében, és az otthonuktól jó ötezer kilométerre vagyont keresnek, miközben mi, többiek megnézhetjük magunkat a tetteik következményei miatt.

– Egyszerűen nem értelek – folytatta, és most először nézett rám. – Én csak mondtam a magamét az elmúlt pár évben, „háborús bűnös”, és a többi, és a többi, te meg ültél és

bólogattál. Gondoltam, egyetértesz velem. Most pedig megírod neki ezt a propagandaanyagot, és ezzel is segítesz, hogy tovább gazdagodjon. Az egész az égvilágon semmit nem jelentett neked?

– Na, várj egy kicsit! – szóltam erre. – Te beszélsz? Hónapok óta próbálsz mikrofonvégre kapni. Mi a különbség?

– Mi a különbség? Úristen! – Ökölbe szorult mind a két keze, az a két keskeny, fehér keze... olyan jól ismertem őket! Frusztráltan a magasba emelte mindkettőt, akkor már félig karmolni készen, félig ökölbe szorítva. A karján kidagadtak az inak.

– *Mi a különbség?* Mi el akarjuk számoltatni – ez a különbség! Igazi kérdéseket akarunk neki feltenni! Kínzásokról, bombákról, hazugságokról! Nem pedig: „Milyen érzés?”! *Úristen!* Ezt az elcseszett értelmetlen szócséplést!

Felállt, kiment a fürdőszobába azért a kozmetikai táskáért, amelyet mindig magával hozott, ha az volt a szándéka, hogy nálam tölti az éjszakát. Hallottam, ahogy nagy dírrel-dúrral pakolja bele a rúzszt, a fogkefét, a parfümszórót. Tudtam, ha utánamegyek, még visszafordíthatnám a dolgot. Valószínűleg ezt várta: voltak már ennél nagyobb csatáink is. Kénytelen lettem volna belátni, hogy igaza van, hogy alkalmatlan vagyok a feladatra, aztán elismerni morális és intellektuális értelemben vett fölényét úgy ebben a kérdésben, mint minden másban. Még csak arra sem lett volna szükség, hogy mindezt szavakba öntsem: egy sokatmondó ölelés valószínűleg elégnek bizonyul a felfüggesztett ítélethez. Azonban az igazság az, hogy mivel választhattam az ő önelégült baloldali moralizálásával eltöltött este és egy úgynevezett háborús bűnössel együtt végzett munka között, nekem a háborús bűnös tűnt kedvemre valóbbnak. Úgyhogy bámultam tovább a tévét.

Olykor az a rémálom gyötör, hogy az összes nő, akivel valaha lefeküdtem, mind összecseszül. Hogy hányan vannak? Számuk inkább tiszteletet ébresztőnek, mintsem elképesztő-

nek mondható – ha teszem azt, egy állófogadásról lenne szó, a nappalimban igen kényelmesen elférnének. És ha ne adj isten, erre az összejövetelre egyszer valóban sor kerülne, vitán felül áll, hogy Kate lenne a díszvendég. Ő az, akinek mindjárt hoznának egy széket, akinek gondoskodó kezek mindig újra teletöltenék a poharát, a hitetlenkedő társaiból álló kör közepén foglalna helyet, ahol erkölcsi és testi hiányosságaim bonckés alá kerülnének. Ő húzta mellettem a legtovább.

Távozásakor nem becsapta, hanem finoman behúzta maga mögött az ajtót. Ez stílusos volt, gondoltam. A tévéképernyőn a halottak száma éppen nyolcra emelkedett.

KETTŐ

Igazán a témáról mindössze laikus ismeretekkel rendelkező szellemírók képesek rá, hogy a laikus olvasókéval azonos kérdéseket tegyenek fel, és ezáltal a könyvet potenciálisan jóval szélesebb olvasótábor számára tegyék befogadhatóvá.

A szellemírás művészete

A Rhinehart Kiadó angliai részlege öt régi cégből alakult a kilencvenes években, amikor a nagyvállalatoknál éppen virágzott a kleptománia. A Bloomsbury-negyedbeli, dickensi manzárdokból kikerülve, a bővített, megszorított, újratervezett, átnevezett, újraszervezett, modernizált és egybeolvasztott egységeket a végén kitelepítették Hounslow-ba, egy csupa acél és füstüveg irodaépületbe, ahol a csövek mind az épületen kívül futottak. Ott pihent a kavicsberakásos vakolatú lakótelepek közt, mint egy magára hagyott úrhajó, amely éppen visszatért egy intelligens életformákat kutató, sikertelen útjáról.

A profikhoz méltán, tizenkettő előtt öt perccel érkeztem, de a főbejáratot zárva találtam. Csengetnem kellett, hogy beengedjenek. Az előcsarnokban elhelyezett tábla arra hívta fel a figyelmet, hogy a terrorfenyegetettség szintje NARANCS-SÁRGA/MAGAS. Az elsötétített üvegen át jól láttam, hogy lepukkant akváriumukban a biztonságiak engem figyelnek a monitorjukon. Amikor végre odabent voltam, ki kellett ürítenem a zsebeimet, és át kellett haladnom a fémérzékelő biztonsági kapun.